

UNIVERSITATEA “DUNAREA DE JOS” GALATI
FACULTATEA DE EDUCATIE FIZICA SI SPORT

CONCEPTE DE JOC

Referat la disciplina “Jocuri motrice”

Autor: SERBAN LAURENTIU-DANIEL

Anul I, Subgrupa G()

2006

Conceptii despre joc

Omul , prin natura sa, este jucaus “HOMO LUDENS”; pe toata durata vietii sale se joaca in permanenta , din copilarie pana la batranete , din porniri sau din tendinte interioare sau exterioare , care ii satisfac activitatea motrica si emotionala in scop recreativ.

In “Terminologia educatiei fizice” 1973, notiunea de joc este definita ca “o activitate complexa predominant motrica si emotionala , desfasurata spontan , dupa reguli prestabilite , in scop recreativ si totodata de adaptare la realitatea sociala”.

M. Epuran in “Aspecte ale socializarii in sport” aduce o serie de precizari care completeaza definitia jocului prin caracteristicile pe care acestea le are si anume:

- 1 activitatea naturala – izvor de trebuinte ludice;
- 2 activitate libera – participare benevola, fara constrangeri;
- 3 activitate atractiva – provoaca stari afective pozitive;
- 4 activitate totala – angajeaza toate componentele fiintei umane;
- 5 activitate dezinteresata – deosebita de munca;
- 6 activitate creativ-compensativa – care se extinde si asupra activitatilor recreativ distractive ale adultilor, asupra activitatii de “loisir”(petrecerea placuta a timpului liber), destindere , refacere, compensare.

Dupa Owen G. in “Teoria jocurilor” afirma “Prin joc intelegem , in sens vag, o situatie in care actioneaza o multime N de elemente rationale (numite jucatori)care, in mod succesiv si independent, intr-o ordine si conditii specifice , printr-un ansamblu de reguli , aleg cate o decizie (efectueaza o actiune , mutare) dintr-o multime data de alternative. Intre altele , regulile jocului precizeaza situatiile in care jocul se termina . Se presupune ca jucatorii sunt capabili sa analizeze actiunile lor si actioneaza in scopul obtinerii unui castig cat mai mare posibil”.

Este cunoscut ca participarea jucatorilor in competitii se realizeaza in conformitate cu un sistem de principii si norme referitoare la colaborarea dintre coechipieri, desfasurarea actiunilor de atac si aparare , abordare momentelor cheie ale competitiei , si altele care fac parte din sfera tacticii.

Din acest motiv este definita de catre diferiti autori ca activitate , concept, proces, sau sistem de mijloace.

Tactica este activitatea prin care un sportiv (jucator) desfasoara toate posibilitatile sale tehnice, fizice, si psihice, pentru a dobandi rezultatele cele mai bune in conditiile si in fata unor adversari diferiti(M.Epuran 1968).

In acelasi sens , Leon Teodorescu o considera ca ‘ totalitatea actiunilor si mijloacelor din domeniul pregatirii tehnice, psihice , precum si a altor masuri specifice selectionate organizate si coordonate spre a fi folosite rational si oportun in concurs pentru obtinerea victoriei’.

Datorita amplitudinii componentei sale intelectuale , I.Silocvan (1984) considera tactica ‘ un concept de abordare a competitiei care insumeaza un sistem de idei si , derivand din acestea , un ansamblu de modalitati de actionare deliberate , vederea realizariiunei prestatii superioare, eficiente pentru obtinerea succesului in competitii’.

F. Mahlo include in sfera notiunii detactica ;solutii practice si rapide , gandite , ce urmaresc cea mai buna reusita posibila a activitatii globale ,

colectiva in cea ma mare parte , aplicate in situatii problematice ivite in joc, in urma actiunilor si reactiilor adversarilor si partenerilor’.

Din analiza definitiilor prezentate rezulta, inca o data , complexitatea tacticii determinate atat de numerosii factori implicate, cat si de multiplele interrelatii dintre acestia.De aceea consideram ca ‘tactica reuneste un sistem de principii, idei si reguli de abordare a competitiei de catre jucator, prin care isi valorifica toate capacitatile tehnice , fizice , psihice, in vederea rezolvarii situatiilor problematice (de concurs) create de catre adversari, coechipieri , si ambianta pentru abtinerea succesului.

Tactica este o activitate in care se utilizeaza in mod rational mijloacele cele mai variate, in functie de adversari, situatii de joc, in scopul obtinerii victoriei.

Situatiile de joc cu un caracter dinamic , conferit de desfasurarea sa in etape.In fiecare etapa actioneaza un anumit jucator , desemnat prin regulile jocului.Din punct de vedere al determinarii modului optim de actiune al fiecarui jucator , am putea considera , ca nici caracterul dinamic , nici ansamblul de reguli si particularitati ale jocului nu sunt esentiale.Esentiala este problema actiunii globale a fiecarui jucator. Daca incercam sa analizam putin aceasta definitie vom observa ca sunt cuprinse o serie de aspecte ca de exemplu : intr-un joc actioneaza mai multi jucatori , care, in anumite momente create de situatii de joc si de reguli , trebuie sa aleaga din bagajul lor de cunostinte solutia cea mai buna pentru rezolvarea concreta a situatiei. Acest lucru se poate face in conditii optime , doar daca jucatorii detin un volum suficient de informatii cu ajutorul carora in colaborarea cu ceilalti jucatori sa actioneze adecvat , sa favorizeze elaborarea unor strategii , diverse tehnici de joc ,a unui plan de actiune.

Calculul posibilitatilor si teoria deciziei contribuie la conturarea conceptului despre joc cu mai multa claritate.

Deciziile sunt abordate de situatii de competitie (care inglobeaza atat elemente de conflict, cat si de cooperare) adica in situatiile incare actioneaza mai multi factori rationali , care aleg independent deciziile, urmarind un anumit scop, dar depind unul de altul prin rezultate, acestea fiind conditionate de ansamblu tuturor deciziilor.

Conceptul de joc(viziunea asupra unui joc)- este dat in general de claritatea acestor strategii , a planului concret de actiune , care decide care este solutie este trebuie aleasa conform solutiei concrete create de joc.pentru a aduce la obtinerea unui scor favorabil ,a unui castig.

Daca la inceput era apreciat mai mult rezultatul , castigul, acum , conceptul de joc cuprinde o acceptie mai larga.

In cadrul antrenamentelor de pregatire pentru competitii jucatorul invata mecanismele de autoreglare , sa treaca de la stadiul de conditionare sociationista la cel de decizie rationala , la cel de creatie.'Urmarind maximalizarea capacitatilor psihice si fizice a sportivului , antrenamentul isi propune obiective comportamentale similare cu cele care le formeaza psihopedagogia moderna , in cadrul asa numitei proiectari didactice'(M. Epuran).

Conceptia de joc reprezinta un deziderat , rareori stadiul atins de unii dintre jucatori, caracterizat tot mai mult printr-o competitivitate crescuta, menita sa satisfaca in diversele spatii geografice peternice motivatii si ambitii de intrecere.Ea fiind in strasa dependenta de realizările stiintifice , tehnice si culturale ale societatii este supusa ca si acestea imperativelor si solicitarilor viitorului.

Conceptia de joc- categorie socio-sportiva tot mai evidenta astazi, urmareste, devansand sau succedand , progresele celorlalte domenii de viata.In functie de capacitatea de adaptare a oamenilor , conceptia de joc sufera modificari, mai lente sau mai rapide , dupa viteza de gandire si actiune a acestora .Este un proces a carui acceleratie , finalitae si randament depinde de profesionism , pasiune si inteligenta.

M. Epuran o defineste ca un proces psihomotric complex care angajeaza factori cognitivi , afectivi , volitivi si motrici , care regasesc in aceste situatii problematice (ce impun rezolvarea si deci angajarea plenara a gandirii , starii afective , provocate de intrecere) care influenteaza tot comportamentul de viata pentru invingerea obstacolelor provocate de catre adversari , sau de ambianta (vant, ploaie, public...).

Conceptia de joc practica si concreta, rezulta pe de o parte din diverse surse metodice sau teoretice exterioare , precum si din atitudinea fata de joc pe care o au jucatorii si unitatile de conducere specializate. Conceptul de joc stimulat de :

- 1Capacitatea cognitiva ;
- 2Abilitate tehnica ;
- 3Pregatire fizica ;
- 4Capacitatea de discernere si decizie sunt conditionate de :
 - a)principii ,
 - b) idei ,
 - c)norme ,

d) regulamente au ca rezultat « Comportamentul optim pentru obtinerea victoriei »(Weineck 1992). Mai concret spus, jucatorii , antrenorii si unitatile de conducere specializate , pentru ca sa-si poata constitui o conceptie de joc , o anumita intelegere a acestuia , o viziune particulara si originala asupra joului.

Perceperea corecta a unor momente favorabile pentru declasarea actiunii tactice are o importanta hotaratoare in ceea ce priveste desfasurarea celorlalte faze ale actiunii tactice. O buna percepere determinata o informatie clara , exacta ce va putea fi prelucrata , analizata si interpretata eficient de catre jucator.

Calitatea perceperii depinde de mai multe procese , cum sunt : vederea periferica, atentia concentrata sau cuprinzatoare , simturi specializate(de natura tehnica , fizica sau tactica).Pregatirea tactica sintetizeaza dezvoltarea calitatilor motrci de baz si combinate , perfectionarea elementelor si procedeele tehnice precum si educarea calitatilor psihice , in vederea utilizarii acestora cat mai bine in decursul intrecerilor. Pregatirea tactica (dupa Naglaka) poate fi impartita in patru etape:

1 invatarea si perfectionarea diferitelor actiuni tehnico-tactice elementare , individuale si colective;

2 stapanirea mai multor combinatii tactice , relativ simple , caracteristice situatiilor tipice ale intrecerii;

3dezvoltarea capacitatii de utilizare implica si efectuarea precisa a actiunilor si combinatiilor tactice, tinand seama de posibilitatile individuale;

4 dezvoltarea capacitatii de elaborare a planului de atac si aparare in functie de punctele forte sau slabe ale adversarului si de aplicarea a variantelor acestuia in functie de situatiile concrete in joc. Tactica are un rol diferit pentru fiecare joc in parte, importanta sa fiind determinata de regulamentele si regulile specifice care stau la baza fiecaruia dintre acestea. Componentele tacticii dupa A. Dragnea sunt : conceptia tactica , planul tactic, actiunile tactice si sistemul de joc.

Tactica are urmatoarele componente:

- a) conceptia tactica ;
- b) planul tactic ;
- c) actiunile tactice ;
- d) deprinderea tactica ;
- e) sistemul de joc.

a) **Conceptia tactica**- este un sistem de principii, idei, reguli si norme relativ stabile, elaborate in vederea participarii cu succes in competitii. Ea este stabilita de antrenor, pe baza analizei conceptiei de pregatire si de participarea in competitii elaborate de federatiile pe ramuri de sport, stadiul

de pregătire și de nivelul de performanță al sportivilor, rezultatele obținute în competițiile anterioare și posibilitățile proprii de afirmare ale sportivilor.

b) **Planul tactic**- ansamblul măsurilor stabilite în vederea rezolvării problemelor tactice ridicate de desfășurarea unei competiții. Se stabilește în concordanță cu concepția tactică proprie, capacitatea de performanță a sportivilor în etapa respectivă, caracteristicile competitive ale adversarului, obiectivul stabilit pentru concursul respectiv, locul și condițiile de desfășurare ale concursului.

c) **Actiunile tactice**- sunt instrumente practice de realizare a planului tactic și a concepției tactice. Este o componentă de bază, cuprinzând calitățile fizice și psihice, bagajul deprinderilor motrice. O caracteristică principală este faptul că se rezolvă mai întâi mental, apoi motric.

d) **Deprinderea tactică**- reprezintă o acțiune tactică automatizată prin exersare în condiții stabile ; este caracterizată prin precizie, ritmicitate, similitudine a mișcărilor și nu în ultimul rând, eficiență.

e) **Sistemul de joc**- este modul de așezare a sportivilor în teren, pe compartimente și posturi, interacțiunea și sincronizarea dintre acestea în fazele de atac și apărare, în vederea valorificării superioare a potențialului echipei proprii în concurs. Sistemul de joc are un caracter dinamic, este specific jocurilor sportive și se stabilește în funcție de concepția tactică și planul tactic, elaborate anticipat, pentru concurs.

În concluzie, **CONCEPTUL DE JOC** are la bază: capacitate cognitivă, abilitate tehnică, pregătire fizică și capacitatea de discernere și decizie, toate acestea fiind condiționate de: principii, idei, norme și regulamente având ca rezultat **UN COMPORTAMENT OPTIM PENTRU OBTINEREA VICTORIEI**.